

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

แนะนำรัฐและชุมชนใช้
ISO/TS 14092
สู่ภาวะโลกร้อน

ปีที่ 10 ฉบับที่ 89 เดือนตุลาคม 2563

ISO 29001 สำหรับอุตสาหกรรมปีโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ
แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวหลัง COVID-19
ISO 50004 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการพลังงาน

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนตุลาคม 2563 ทีมงาน INTELLIGENCE UNIT ได้สรุปบทวิเคราะห์เรื่อง ISO 29001 สำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ และแผนงานส่งเสริมการร่วมด้วย COVID-19 STANDARD WARNING แนะนำรัฐและชุมชนใช้ ISO/TS 14092 สู่ภาวะโลกร้อน และบทวิเคราะห์เกี่ยวกับ ISO 50004 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการพลังงาน

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit
กอง บก.

ปีที่ 10 ฉบับที่ 89 เดือนตุลาคม 2563

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 2nd 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Phayathai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

ISO 29001 สำหรับ อุตสาหกรรม ปิโตรเลียมและ ก๊าซธรรมชาติ

ไอเอสโอได้พัฒนามาตรฐานระบบการจัดการใหม่ล่าสุดสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และก๊าซธรรมชาติ โดยสามารถนำไปใช้ร่วมกับมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9001 และทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสของชีพหลายเช่นได้เป็นอย่างดี

ไอเอสโอได้ออกแบบและพัฒนามาตรฐาน ISO 29001, Petroleum, petrochemical and natural gas industries – Sector-specific quality management systems – Requirements for product and service supply organizations เพื่อให้อุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และก๊าซธรรมชาตินำไปใช้งาน โดยมาตรฐานดังกล่าวได้เข้ามาแทนที่ข้อกำหนดทางวิชาการที่มีมาก่อนหน้านี้คือ ISO/TS 29001 ซึ่งมาตรฐานฉบับใหม่นี้ไม่ใช่เพียงแค่เปลี่ยนชื่อไปเท่านั้น แต่ยังมีคุณสมบัติสอดคล้องกับมาตรฐาน ISO 9001 ด้วย

เท็ด เฟลิกเซอร์ ผู้ประสานงานกลุ่มงานที่พัฒนามาตรฐาน ISO 29001 และยาร์โน ดากฮอร์สท์ เลขาธิการของกลุ่มอธิบายว่าเป็นมาตรฐานใหม่ที่สร้างขึ้นบนพื้นฐานของ ISO 9001 ซึ่งผู้ใช้งานมักจะมีคุณสมบัติเคยและใช้ข้อกำหนดทางวิชาการกันอยู่แล้ว และมีการแนะนำองค์ประกอบใหม่หลายอย่าง มีการโฟกัสที่เพิ่มขึ้นไปที่วัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และการบริหารความเสี่ยงของมาตรฐาน ISO 9001: 2015

สำหรับข้อกำหนดทางวิชาการฉบับเดิมได้มีการเตรียมข้อกำหนดเฉพาะสาขาและแนวทางที่เสริมข้อกำหนดทั่วไปของ ISO 9001 ส่วนข้อกำหนดใหม่ของ ISO 29001 มีการแนะนำแนวทางที่มีพื้นฐานของความเสี่ยงที่องค์กรระบุและนำระบบการจัดการคุณภาพไปใช้กับอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และก๊าซธรรมชาติ

มาตรฐาน ISO 29001: 2020 ได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการ ISO/TC 67 Materials, equipment and offshore structures for petroleum, petrochemical and natural gas industries ร่วมกับคณะกรรมการวิชาการของคณะกรรมการยุโรปด้านการมาตรฐาน หรือ CEN (European Committee for Standardization) CEN/TC 12, Materials, equipment and offshore structures for petroleum, petrochemical and natural gas industries ซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงตามความร่วมมือทางวิชาการระหว่างไอเอสโอกับ CEN (ข้อตกลงเวียนนา)

ที่มา:

1. <https://www.iso.org/news/ref2517.html>
2. <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:29001:ed-1:v:1:en>

แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวหลัง COVID-19

ในช่วงเวลาหลายเดือนที่ผ่านมา ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจจากโรคระบาด COVID-19 ทำให้คนทั่วโลกต้องปรับตัวเพื่อฝ่าฟันวิกฤตที่เกิดขึ้นให้ได้ สำหรับไอเอสโอหรือองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐานได้จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยเฉพาะมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือแพทย์และการบริหารความเสี่ยง ซึ่งสามารถดาวน์โหลดไปใช้งานได้ฟรี

สำหรับสถาบันแห่งชาติของประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นสมาชิกของไอเอสโอ ก็ได้จัดเตรียมข้อมูลด้านมาตรฐานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในแต่ละประเทศเช่นกัน

นอกจากนี้ UNE ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสเปน ยังได้ร่วมกับสถาบันการท่องเที่ยวคุณภาพของสเปน (ICTE) สมาคมมาตรฐานประเทศสเปน ทำการพัฒนามาตรฐานที่ใช้เป็นแนวทางในประเทศสเปนสำหรับฟื้นฟูการท่องเที่ยวหลังจากโรคระบาดบรรเทาเบาบางลง เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเริ่มมองหาสถานที่พักผ่อนกันบ้างแล้ว พื้นที่บางแห่งอย่างชายหาดที่มีชื่อเสียงระดับโลก และเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ก็เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ดังนั้น ICTE จึงได้จัดทำข้อกำหนดใหม่ที่มีชื่อว่า UNE 0066 ซึ่งประกอบด้วยแนวทางตัวชี้วัดด้านความมั่นคงปลอดภัยที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงสามารถควบคุมสถานการณ์โรคระบาดโคโรนาไวรัสไว้ได้

ข้อกำหนดดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกด้าน เช่น ผู้ปฏิบัติงานอย่างหน่วยงานหรือสำนักงานท่องเที่ยว ภัตตาคาร โรงแรม อพาร์ตเมนต์ การขนส่งสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ และสถานที่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นต้น

เนื่องจากการพัฒนาข้อกำหนด UNE 0066 เป็นการจัดทำอย่างเร่งด่วนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน จึงได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากสำนักงานการท่องเที่ยวของประเทศสเปน และยังได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลและรูปแบบการทำงานที่มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ

ในการพัฒนาข้อกำหนดดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขของประเทศสเปนได้ให้การสนับสนุนเช่นกัน โดยเน้นความมีประสิทธิภาพรัฐและภาคเอกชนที่อยู่เบื้องหลังโครงการพัฒนาข้อกำหนดดังกล่าว

สำหรับการพัฒนาข้อกำหนด UNE 0066 ยังเป็นการส่งเสริมมาตรฐานการท่องเที่ยวของ UNE รวมทั้งตัวชี้วัดด้านสาธารณสุขที่ประยุกต์ใช้ได้ทั้งกับนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ ซึ่งรวมไปถึงการเว้นระยะห่างทางสังคม พฤติกรรมในเชิงป้องกัน และการสวมใส่หน้ากากอนามัย นอกจากนี้ ข้อกำหนดใหม่นี้ยังก้าวล้ำไปไกลกว่าเดิมโดยครอบคลุมเรื่องการทำความสะอาด การฆ่าเชื้อ การประเมินและการควบคุมการเข้าถึง อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การใช้จ่ายโดยไร้เงินสด ระบบการจองต่างๆ และการพัฒนาแผน

รองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ดังนั้น จึงทำให้แนวทางการจัดการกับโรคระบาด COVID-19 เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ และมีความสอดคล้องกัน ทำให้เกิดความชัดเจนและความมั่นใจในความปลอดภัย

ปัจจุบัน คณะกรรมการวิชาการ ISO/TC 228 ด้านการท่องเที่ยวและกิจการที่เกี่ยวข้อง (Tourism and related services) กำลังพิจารณาวิธีการสนับสนุนอุตสาหกรรมและการป้องกันการแพร่กระจายของโรคระบาด COVID-19 โดยมีแนวโน้มที่จะนำเอาแนวทางข้อกำหนด UNE 0066 ไปปรับใช้ในการพัฒนามาตรฐานสากลเพื่อการยอมรับร่วมกันต่อไป

การฟื้นฟูการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ กำลังจะเกิดขึ้นหลังจากการผ่อนปรนมาตรการล็อกดาวน์ โดยมีการเตรียมการในด้านการลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อโคโรนาไวรัส การให้ความสำคัญกับเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัยของทั้งผู้ปฏิบัติงานและนักท่องเที่ยว รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ด้วย

ที่มา:

1. <https://www.iso.org/news/ref2523.html>
2. <https://www.iso.org/covid19-members>
3. <https://www.iso.org/covid19>

Standard Warning

แนะนำรัฐ และชุมชนใช้ ISO/TS 14092 สู่ ภาวะโลกร้อน

Intelligence Team

ชุมชนต่างๆ ทั่วโลกกำลังเผชิญหน้ากับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่สภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้งไปจนถึงน้ำท่วมใหญ่ รวมทั้งปริมาณน้ำทะเลที่สูงขึ้นไปจนถึงสภาพภูมิอากาศสุดขั้ว สิ่งเหล่านี้เป็นภัยคุกคามต่อชีวิต ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจและระบบนิเวศ แต่ไอเอสไอมีแนวทางใหม่ที่จะช่วยให้รัฐบาลท้องถิ่นและชุมชนสามารถนำไปใช้ในการเตรียมตัวสำหรับภัยคุกคามและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้

แนวทางใหม่ดังกล่าว เรียกว่า ข้อกำหนดทางวิชาการของไอเอสไอ ISO/TS 14092: 2020 Adaptation to climate change – Requirements and guidance on adaptation planning for local governments and communities ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลท้องถิ่นและชุมชนเริ่มลงมือสร้างสังคมที่ปลอดภัย และมั่นคงทางเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถรองรับและปรับตัวได้เมื่อเกิดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

จากผลสำรวจของสภาเศรษฐกิจโลก (WEF) ได้มีรายงานความเสี่ยงโลกประจำปี 2563 (ค.ศ.2020) ซึ่งระบุว่าความเสี่ยงที่โลกกำลังเผชิญขณะนี้มีความเกี่ยวข้องกับวิกฤตสภาพภูมิอากาศรวม 5 เรื่องด้วยกัน ได้แก่ เหตุการณ์สภาพภูมิอากาศสุดขั้ว การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพครั้งใหญ่ ภัยธรรมชาติที่ร้ายแรง หายนะร้ายแรงของธรรมชาติที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ และความล้มเหลวที่จะหยุดยั้งภาวะโลกร้อนซึ่งเป็นภัยคุกคามที่สำคัญที่สุดที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจรู้สึกวิตกกังวล

มาตรฐาน ISO/TS 14092 ยอมรับว่าผลกระทบซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละภูมิภาคและมีผลกระทบโดยตรงต่อรัฐบาลท้องถิ่น รวมถึงบริการสาธารณะต่างๆ ตลอดจนความมั่นคงปลอดภัยของรัฐบาล ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของท้องถิ่นและรัฐบาล ไอเอสไอจึงได้พัฒนามาตรฐานดังกล่าวขึ้นมาเพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยมีพื้นฐานอยู่บนเรื่องของผลกระทบต่อระบบนิเวศ สังคม และเศรษฐกิจ และการประเมินความเสี่ยง นอกจากนี้ มาตรฐาน ISO/TS 14092 ยังสนับสนุนการกำหนดลำดับความสำคัญเพื่อจัดการกับความเสี่งดังกล่าวที่หวั่นรำกอีกด้วย

ซาร่า เจน สบุก ประธานคณะกรรมการกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนามาตรฐานดังกล่าวระบุว่า การเตรียมการสำหรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการวางแผนสำหรับการปรับตัวระดับรัฐบาลท้องถิ่นและชุมชนเป็นเรื่องสำคัญ กระบวนการที่แสดงใน ISO/TS 14092 ในแต่ละขั้นตอนจะช่วยให้แผนการปรับตัวในท้องถิ่นมีความเหมาะสมกับเงื่อนไขในแต่ละกรณีของสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาแผนการปรับตัวอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินการที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องสภาพภูมิอากาศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ข้อกำหนดของไอเอสไอใหม่นี้ ยึดอธิบายถึงวิธีการพัฒนาแผนการปรับตัวที่สามารถทำได้ในระดับรัฐบาลท้องถิ่นและในระดับชุมชน โดยสรุปสาเหตุและวิธีการสร้างโครงสร้างการกำกับดูแลที่เหมาะสม (ซึ่งมีโครงสร้างที่ดีและการร่วมมือกัน) และองค์ประกอบของการวางแผนการปรับตัวและกระบวนการนำไปประยุกต์ใช้ โดยรายละเอียดเหล่านี้รวมถึงการจัดตั้งทีมอำนวยความสะดวก การประเมินความเสี่ยง และการพัฒนาแผนงานที่มีประสิทธิภาพ การติดตามความคืบหน้าของการนำไปประยุกต์ใช้และการประเมินความสำเร็จโดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง

ISO/TS 14092 ได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการ ISO/TC 207, Environmental management, คณะอนุกรรมการ SC 7 การจัดการก๊าซเรือนกระจกและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีเลขานุการคือ SCC ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศแคนาดา

ที่มา:

1. <https://www.iso.org/news/ref2526.html>
2. <http://reports.weforum.org/global-risks-report-2020/shareable-infographics/>

International
Organization for
Standardization

ISO 50004 ช่วย เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบการจัดการ พลังงาน

ในช่วงที่เกิดโรคระบาด COVID-19 หลายคนบอกว่าดูเหมือนโลกจะหมุนช้าลง ความรู้สึกนั้นอาจมาจากการหยุดชะงักของกิจกรรมทุกอย่าง ทำให้เราไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ และองค์กรเป็นจำนวนมากกำลังถอยกลับไปสู่จุดเริ่มต้น ในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ การควบคุมค่าใช้จ่าย และการคว้คว้าซึ่งความสามารถในการแข่งขันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสูงสุด

มาตรฐานสากลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดฉบับหนึ่งของไอเอสโอในการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการ โดยเฉพาะด้านการจัดการพลังงาน ได้แก่ ISO 50004 ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ISO 50001 ที่ใช้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการพลังงาน ซึ่งนอกจากจะช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังส่งเสริมให้โลกของเราบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ถึง 4 เรื่องด้วยกัน ได้แก่ ข้อ 7 Affordable and Clean Energy (พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้) ข้อ 11 Sustainable Cities and Communities (ชุมชนและเมืองที่ยั่งยืน) ข้อ 12 Responsible Consumption and Production (การผลิตและการบริโภคที่มีความรับผิดชอบ) และข้อ 13 Climate Action (ปฏิบัติการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)

มาตรฐาน ISO 50004, Energy management systems – Guidance for the implementation, maintenance and improvement of an ISO 50001 energy management system เป็นมาตรฐานระบบการจัดการพลังงานฉบับล่าสุดที่ช่วยให้องค์กรใช้แนวทางเชิงระบบกับการจัดการพลังงานทั้งหมดอันเป็นวิธีการเพื่อบรรลุการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในสมรรถนะด้านพลังงาน

เดียนน์ เดอซาย ผู้นำโครงการของกลุ่มงานที่พัฒนา มาตรฐานใหม่ ISO 50004 ได้อธิบายว่า มาตรฐานนี้เป็นชุดเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถนำไป

ใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย โดยองค์กรสามารถระบุ ติดตาม รายงาน และปฏิบัติตามโครงการปรับปรุงพลังงานทั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางที่มาตรฐานจัดเตรียมไว้สามารถช่วยให้ผู้ที่เพิ่งเข้ามาใหม่สามารถใช้พลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พลังงานและสามารถก้าวไปสู่การเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านพลังงานชั้นนำได้ ทั้งนี้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานที่ควบคุมได้มากที่สุดสำหรับธุรกิจส่วนใหญ่ และการลดค่าใช้จ่ายพลังงานจะมีผลกระทบต่อเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับธุรกิจ และเมื่อนำมาตรฐาน ISO 5004 ไปปรับใช้กับองค์กรหรือธุรกิจด้านแพชั่น องค์กรจะสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานได้โดยไม่ต้องใช้จ่ายไปกับเงินลงทุน

มาตรฐาน ISO 50004: 2020 สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรในระดับต่างๆ สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์การจัดการพลังงานและระบบการจัดการพลังงาน โดยมีพื้นฐานอยู่บนมาตรฐาน ISO 50001: 2018, Energy Management Systems – Requirements with guidance for use

ISO 50004 เป็นมาตรฐานที่ช่วยให้องค์กรสามารถเดินทางตามเส้นทางของการจัดการพลังงาน และผู้ใช้งานจะได้รับประโยชน์จากมาตรฐาน ISO 50005, Energy management systems – Phased implementation ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ซึ่งมาตรฐาน ISO 50005 จะให้แนวทางเพิ่มเติมสำหรับการนำ ISO 50001 ไปใช้งานให้ประสบความสำเร็จ

ISO 50004 ได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการ ISO/TC 301, Energy management and energy savings โดยมีเลขานุการคือ ANSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา และ SAC ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานของประเทศจีน

ที่มา:
<https://www.iso.org/news/ref2524.html>